

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

10e jaargang - nr 2

mei 1965

verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126, Brussel 1. Tel. 02/18.68.20

PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter

Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter

Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter

Ir. P. Nicolai, 2e ondervoorzitter

Lic. H. Aelvoet, sekretaris

Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen

Dhr. M. Reynders, gouv Brabant

Dr. B. Hermans, Campina Academica

Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg

Lic. E. De Facq, gouv Oost-Vlaanderen

Dr. K. Goddeeris, gouv West-Vlaanderen

Vergadering van de Centrale Raad van het V.V.A.

op zaterdag 30 januari 1965

Aanwezig: de heren H. Aelvoet, F. Anthonis, P. Beckman, F. Drieven, A. Debeuckelaere, R. de Beule, E. de Facq, J. Denis, S. Dessers, B. Hermans, W. Opsomer, P. Priem, F. van der Elst, E. van Thillo, J. van Waeg.

Verontschuldigd: de heren H. Ballet, A. Chielens, J. Debeuckelaere, J. Deschaepmeester, A. Dumon, K. Goddeeris, J. Heinz, J. Germis, F. Hendrickx, C. Heymans, G. Iserbyt, P. Nicolai, M. Reynders, O. Vanneste.

Afwezig: de heren E. Berben, F. Bové, P. Cremers, E. de Goeyse, A. Ide, E. Jageneau, A. Leuridan, W. Melis, W. Peumans, J. Plas, V. Portier, L. Ryckeboer, A. Stefens, KVHV-Gent, KVHV-Leuven, F. van Hollebeke, V.V.S., L. Wouters.

De vergadering wordt voorgezeten door Prof. Opsomer.

Klacht te Straatsburg in verband met de „Lex Degrelliana”

Hr. Van der Elst, uitgenodigd om een advies te geven in verband met een verhaal tegen de lex Degrelliana bij de Commissie voor de Rechten van de Mens te Straatsburg, betreurt de vergadering te moeten teleurstellen in zover hij zelf noch de tijd noch de gelegenheid gehad heeft de kwestie ten gronde te bestuderen.

Zijn advies strekt er slechts toe aan te sporen tot een ernstig onderzoek van het probleem vooraleer een proce-

dure te beginnen. Het zou weinig nut opleveren een verhaal in te stellen wanneer dit tekort daarop reeds onontvankelijk zou verklaard worden of uiteindelijk afgewezen.

Hij herinnert aan de procedure destijds ingesteld door Raymond De Becker, de enige die tot een resultaat geleid heeft. Hij was in de gelegenheid deze procedure van dichtbij te volgen en was toen in contact met De Becker. Verscheidene punten van de klacht van De Becker werden afgewezen, slechts één werd weerhouden. Men zou zich moeten dokumenteren over de rechtspraak te Straatsburg. Er bestaat een publikatie waarin alvast zekere inlichtingen verstrekt worden.

Mr. Van der Elst geeft een bondig overzicht van de procedure: vooreerst wordt de ontvankelijkheid van de klacht onderzocht; daarna volgt een onderzoek ten gronde, dat geheim is; de betrokken regering wordt uitgenodigd zich te verantwoorden; daarop volgt desgevallend een verzoeningspoging en kan de regering uitgenodigd worden vrijwillig hare wetgeving te wijzigen; het advies van de Commissie kan dan voorgelegd worden aan de Raad der Ministers van de Raad van Europa. Vervolgens kan de Commissie beslissen, indien geen oplossing in der minne tot stand kwam, de zaak voor te leggen aan het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Pas dan wordt de procedure openbaar.

Een klacht kan slechts door een belanghebbende ingediend worden. Het is dus noodzakelijk iemand te vinden die onder toepassing valt van de nieuwe wet en die bereid is de procedure in te stellen.

Wat de grond van de zaak betreft moet erop gewezen worden dat de zaak streng juridisch moet gezien worden en het van dit standpunt uit twijfelachtig is of de verlenging van de verjaringstermijn een verzwa- ring van de

straf is. Juridisch schijnt er toch wel een onderscheid tussen de straf en de verjaring. Het advies van de Raad van State en citaten uit sommige auteurs aangehaald in de senaat, o.m. door Rollin, luiden in die zin.

Het is dan ook aangewezen te onderzoeken of er geen andere gronden aanwezig zijn om een klacht op te steunen. Vooral het feit dat de bij verstek veroordeelde personen in ons land geen middel van verhaal meer hebben, dat hun een tegensprekelijk proces waarin zij zich kunnen verdedigen geweigerd wordt. Dit schijnt wel strijdig met het artikel in de Verklaring van de Rechten van de Mens waarin aan iedereen een tegensprekelijk, openbaar proces gewaarborgd wordt.

Weliswaar hadden de bij verstek veroordeelden een mogelijkheid om tegen hun veroordeling verhaal in te stellen, doch slechts gedurende een termijn van zes maanden. Deze termijn is sedert lang verstreken en in feite kan verwezen worden naar het gevaar dat deze personen liepen destijds ter dood veroordeeld en geëxecuteerd te worden voor feiten waarvoor na enkele jaren veel milder straffen toegepast werden.

Kortom: het is wenselijk de ganse aangelegenheid te onderzoeken vooraleer op te treden, zonder daarom lang te wachten, want dan zal de aktualiteit van het probleem voorbij zijn.

Men moet niet vrezen krachtdadig te protesteren tegen de nieuwe wet uit vrees de minister te ontstemmen. Integendeel, hoe scherper geprotesteerd wordt hoe meer de minister zal aangespoord worden om genade-maatregelen te nemen ten einde de kritiek te milderen.

Mr. Van der Elst wijst er ten slotte op dat de minister op het ogenblik waarop hij zijn verklaringen aflegde over zeer weinig inlichtingen beschikte. Het is gebleken dat het departement over geen enkel gegeven beschikt over de gevallen van bij verstek veroordeelden indien er niet een genade-onderzoek of ander verzoek ingediend werd dat aanleiding was om een dossier te openen en inlichtingen te vragen aan het auditoraat-generaal. De minister wil ieder geval individueel behandelen. Noodzakelijkerwijze moet hij zich steunen op het vonnis dat bij verstek geveld werd of op een dossier dat éézijdig samengesteld werd, zonder dat de betrokken persoon enige kans kreeg zich te verdedigen. Ook nu krijgt hij die kans niet. In die omstandigheden mag men zich verwachten aan nieuwe willekeur en onrechtvaardigheden. Hoeveel personen werden niet op de meest lichtzinnige wijze veroordeeld bv. voor verklikkingen of zelfs voor moorden, waar zij niets mee te maken hadden.

Dr. Hermans wijst erop dat indien de klacht afgewezen wordt de straf verzwaaard wordt.

Mr. van Waeg meent dat we daarom iemand zouden moeten hebben die definitief in het buitenland verblijft.

Mr. A. Debeuckelaere gelooft wel iemand te kunnen vinden die er zich wil achterzetten. Hij geeft volgende — niet officiële — cijfers:

een 800-tal personen zouden zonder discussie bij eenvoudig verzoek mogen terugkeren.

een 500-tal gevallen zouden eerst opnieuw moeten onderzocht worden alvorens een beslissing te treffen. een 50-tal zou zeker niemand vrij willen laten terugkeren.

Om een verzoek tot terugkeer te kunnen indienen is er een afschrift van het vonnis nodig. Verscheidene getroffen, die reeds twintig jaar in het buitenland verblijven, zijn verbitterd en willen helemaal niet terugkeren.

Dr. Hermans meent dat de verwanten er dikwijls anders over denken en verwijst naar het geval van Prof. van Roosbroeck.

Er wordt ook nog herinnerd aan Wies Moens (deze ontvangt sinds een vijftal jaren ons Mededelingenblad).

Mr. van Waeg stelt voor een persmededeling te publiceren, waarin wordt medegedeeld dat het V.V.A. zich met dit vraagstuk zal bezighouden en dat door ons alleen wordt opgetreden voor zover de betrokkenen zelf akkoord gaan, en zij zich dienen te wenden tot het sekretariaat.

Besluit: men zal een dossier voor Straatsburg samenstellen,

Prof. Opsomer zal het perscommuniqué opstellen.

2. MEDEDELINGENBLAD V.V.A.

In de loop van januari greep een onderhoud plaats tussen de heren Brieven, Flerackers en Opsomer om de verdere samenwerking te regelen. Mr. Flerackers stelde nogmaals voor het Mededelingenblad als los vouwblad bij Neerlandia te voegen. Zoals de formule nu is, zijn we niet in staat tijdig onze leden te bereiken voor kleine of actuele berichten. Deze formule zou financieel te verwezenlijken zijn, mits opname van publiciteit op de laatste bladzijde van het vouwblad. Er wordt gevraagd dit Mededelingenblad als inlegvel te verzenden om het afzonderlijk te kunnen bewaren; verder wordt nog voorgesteld dat behalve gowberichten ook uittreksels uit het verslag van de vergaderingen van de Centrale Raad zouden worden gepubliceerd.

3. LEDEN V.V.A. POLITICI.

Prof. Opsomer geeft mededeling van het ontslag van senator C. de Baeck wegens de brief aan leden-politici van januari 1964.

De heer V. Leemans nam reeds eerder om dezelfde reden ontslag; nog andere politici hernieuwden de bijdrage niet zonder reden op te geven.

4. SAMENWERKING V.E.V.-V.V.A.: VERNEDERLANDSING VAN HET BEDRIJFSLEVEN.

Prof. Opsomer herinnert eraan dat hij reeds vóór twee jaar overleg dienaangaande had gepleegd met V.E.V.-voorzitter Cappuyns; omwille van de nieuwe taalwetten werd de actie voorlopig verdaagd.

De heer Brieven deelt mee dat het V.E.V. terug een

intensiever campagne voor de vernederlandsing van het zakenleven wil voeren.

In het ontwerp van de nieuwe grondwet is voor de eerste maal sprake van drie talen; er wordt echter niet in detail bepaald hoe ze moeten gebruikt worden.

Mr. Van der Elst wijst erop dat de K.B. voor regeling van de details regelrecht ingaan tegen de bedoelingen van de grondwet. (Een brief van 26 jan. bereikte ons spijtig genoeg pas op 1 febr. Daarin stelt ir. Mullie voor, als voorzitter van de werkgroep KNIV, „Vernederlandsing van het Bedrijfsleven in Vlaanderen”, gezamenlijk op te treden).

5. DE TAALGRENEN EN DE GRONDWET — STANDPUNT V.V.A.

(Met verslag van de vergadering van het Vlaams Aktiekomitee op 26.1.'65).

Na een stille periode zal het VAKBT zijn werkzaamheden hernemen onder de benaming „Vlaams Aktiekomitee”. *Mr. Roosens* nam ontslag als sekretaris; hij gaat in de partijpolitiek. Voorlopig wordt zijn taak door twee sekretarissen waargenomen nl. notaris Paul Daels (VVB) en Dr. R. Vandezande (VVO).

De huidige vertegenwoordigers van het V.V.A. bij het V.A.K. worden in hun mandaat bevestigd.

Wijziging in de werkwijze van het V.A.K.:

„indien een meerderheid van 3/4 der verenigingen het „voorstel aanvaardt, zal het V.A.K. het ten uitvoer „leggen onder zijn naam, mits evenwel in de propaganda „of de mededelingen daaromtrent de namen op te geven „van de verenigingen die in dit geval wèl samenwerken. „Er wordt dan geen melding gemaakt van de verenigingen die zich onthouden, doch hunnerzijds, om ge„zegde aktie niet te schaden, geven deze laatste geen „ruchtbaarheid aan hun onthouding.”

De heer Aelvoet wenst dat in voorkomend geval de argumenten en bezwaren van de minderheid in het verslag zouden geakteerd worden. Spreker vraagt ook welk standpunt hij namens V.V.A. dient in te nemen inzake:

1. opname van de taalgrensaafbakening in de grondwet,
2. grondwetsherziening,
3. splitsing van de provincie Brabant.

Mr. A. Debeuckelaere meent dat de opname van het principe in de grondwet in federaliserende zin zou werken.

De heer Aelvoet wijst erop dat de splitsing van Brabant in Vlaams- en Waals-Brabant, Vlaams-Brabant kan red- den uit de greep van Brussel. We moeten nogmaals de nadruk leggen op de ongewenste aanwezigheid van de Franstalige afdeling van de universiteit te Leuven.

Besluit: - tegen de grondwetsherziening zoals ze nu voorgesteld wordt.

- de aktie voor de verdeling van Brabant in Vlaams- en Waals-Brabant steunen.

6. DE VASTE KOMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT.

De heer De Facq gelooft dat het vanwege de Vlamingen naïef is vertrouwen te stellen in instellingen zoals de V.K.T.T.

De heer Denis deelt mede dat er in totaal enkele hon- derden klachten bij de V.K.T.T. zijn binnengekomen.

Van onze klachten ingezonden in 1964 werden:

2 niet ontvankelijk verklaard en overgemaakt aan het ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur.

2 ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

2 als gegrond beschouwd.

7. DR. VAN DE PERRE-HULDE TE ANTWERPEN.

Dr. A. Van de Perre was bestuurslid van het Oudhoog- studentenvetbond vóór 1914. Hij overleed 40 jaar ge- leden (13.7.1872-4.8.1925).

Een plan om deze hulde, liefst vóór Pasen, te Antwer- pen te houden wordt uitgewerkt. Als sekretaris is aange- steld de zoon van Dr. Van de Perre. De medewerking van de voornaamste Vlaamse Verenigingen wordt ge- vraagd. Het zal een academische zitting worden, gevolgd door een gemeenschappelijk maal.

8. VARIA.

Het geschenk aan Prof. Dr. C. Heymans.

De professor heeft ons verzocht, de som bijeengebracht ter gelegenheid van het huldebetoon op 13 december 1964 niet te besteden aan het geschenk, maar over te maken aan V.O.S. met melding:

„voor hun fonds „Alle zorgen weg”. Dit fonds is be- „stemd om de behoeftige Vlaamse oud-strijders te hel- „pen, voornamelijk diegenen die door de onrechtvaar- „dige repressie werden getroffen.”

Aan de wens van onze erevoorzitter werd voldaan, het bedrag 18.510 Fr. werd door ons afgerond tot 20.000 Fr.

Aanvullende berichten - bespreking op 3.4.65.

- Aan de Dr. Van de Perre-hulde werken mede:

ANZ, Bedevaartkomitee, Bond van Antwerpse kultuur- verenigingen, Davidsfonds, KVHU, VEV, VOS, VTB- VAB, Vermeylenfonds, VVB. Vermits sommige ant- woorden te lang op zich lieten wachten om nog vóór Pasen de hulde te laten plaats grijpen, wordt ze uitge- steld tot de herfst. In het Museum en Archief voor het Vlaamse Cultuurleven te Antwerpen zal o.m. een ten- toonstelling gehouden worden.

- „Lex Degrelliana” -dossier voor Straatsburg: iemand is bereid gevonden zijn naam daarvoor te lenen; het perskommuniqué is verzonden op 22.3.65, de eerste verzoeken van getroffen en om inlichtingen zijn toege- komen.

De heer Denis kreeg inzage van de dossiers, waaruit blijkt dat nog twee andere klachten behandeld werden op 19.11.64; wij kregen daarvan nog steeds (op 2.5.65) geen officieel bericht, niettegenstaande herhaalde her- inneringen aan de VKTT gezonden.

**Brief van de Centrale Raad aan de Vlaamse
parlementsleden van het V.V.A.
dd. 6 januari 1964**

Geacht Lid,

In juni 1954 werd de heer P. Vermeylen, toen minister van Binnenlandse zaken en lid van het Verbond der Vlaamse Academics, uit onze kring gesloten.

Dit gebeurde nadat de minister - zeven jaren na de telling omtrent het gebruik der talen - de als vervalste uitslag ervan - bekend maakte met alle gevolgen van dien voor de Vlaamse gemeenschap.

Aan de brief, door de Centrale Raad van het Verbond der Vlaamse Academics gericht tot de minister, ontleen we volgende passus:

„Onze grootste vernedering en onze schande is het echter - dat een Vlaming - een Vlaams intellectueel zich „geleend heeft tot het nemen van deze maatregel. Het is „de illustratie van de geest van knechtschap, van het „gemis aan fierheid en waardigheid, die wij voortdurend „(en niet alleen bij U) moeten betreuren bij hen die „het Vlaamse Volk op politiek gebied heten te ver- „tegenwoordigen.”

In juli 1963 hebben enkele politici - leden van ons Verbond - eens te meer een wettekst gestemd waarin de belangen van ons Volk - op een nooit te verantwoorden wijze - werden benadeeld.

Het Verbond der Vlaamse Academics oordeelt te mogen en te moeten optreden als een behoeder van onze Volksrechten. Het Verbond eist derhalve de nietiging van de wettekst waardoor tweetaligheid wordt opgedrongen aan van ouds ééntalig-nederlandse gemeenten rond Brussel. De ministers-leden van ons Verbond werden vooraf telegrafisch omtrent de zienswijze van het Verbond ter zake ingelicht.

De leden-politici van het Verbond der Vlaamse Academics kunnen nu zelf besluiten wat Vlaanderen van hen verwacht.

De krachtproef tussen enerzijds de drie grote partijpresidia en de regering - en anderzijds het Vlaamse Volk - gaat haar verder verloop kennen.

Met het oog op de plicht van het Verbond der Vlaamse Academics - en op de verhoudingen bestaande tussen het Verbond en zijn leden-politici heeft de Centrale Raad op 26 oktober 1963 aan de verbonds Statuten een bijvoegsel gehecht, hetwelk als volgt luidt:

„Leden van het V.V.A. die, bij de uitoefening van een „politiek mandaat, een standpunt verdedigen of een „aktie voeren die indruist tegen de statutaire bepalingen „van het V.V.A. zullen hierin openlijk afgekeurd worden door de Centrale Raad, indien deze dit nuttig acht. „In belangrijke kwesties behoudt de Centrale Raad zich „het recht voor deze leden uit te sluiten, na desgevallend de betrokkenen te hebben gehoord.”

Het Verbond der Vlaamse Academics, bewust van zijn verantwoordelijkheidszin ten bate van „geheel” het

Vlaamse Volk, meent van zijn leden-politici te mogen verwachten dat zij een zelfde inzicht zouden delen. Aanvaard geacht medelid de uitdrukking van onze genegenheid voor en van ons betrouwen in U.

Lic. H. Aelvoet,
Sekretaris.

Prof. W. Opsomer,
Voorzitter.

**Het „Verbond der Vlaamse Academics” en de
naweeën van de repressie**

Bij de recente besprekingen in het Belgisch Parlement van de wet, waarbij de verjaringstermijn inzake kriminele strafuitvoering met 10 jaren werd verlengd, heeft de huidige Minister van Justitie de belofte afgelegd, het geval van de meeste in het buitenland uitgewekene veroordeelden, met welwillendheid te zullen onderzoeken. Het Verbond der Vlaamse Academics nodigt familieleden, verwanten en vrienden van deze veroordeelden uit zich met het Verbond in bestrekking te stellen, indien zij moeilijkheden mochten oplopen bij het doen van stappen ten gerieve van de veroordeelden.

Het adres luidt:

Verbond der Vlaamse Academics
Em. Jacquainlaan, 126
Brussel 1

22 maart 1965.

**Studiereis van Limburgse landbouwingenieurs
naar V.S.A.**

Een aantal Limburgse landbouwingenieurs, waaronder vele leden van het V.V.A., maakten onlangs een studiereis naar Amerika. Zij bezochten de belangrijkste Staten waar aan fruitteelt wordt gedaan. Tijdens de studiereis werd tevens een bezoek gebracht aan ongeveer 30 verschillende universiteitscentra en opzoekingsstations en hadden gesprekken plaats met ruim 150 specialisten op gebied van ziektebestrijding, fruitteelttechniek en commercialisatie.

De Amerikanen maken enorm veel propaganda om de afzet en het verbruik van fruit te stimuleren. De laatste jaren worden eveneens grote bedragen besteed aan het wetenschappelijk onderzoek.

Hun werkwijze is anders omdat onderwijs, onderzoek en vulgarisatie onder de leiding van éénzelfde persoon staan. Per proefstation wordt slechts één specialiteit onderzocht. De bereikte resultaten zijn groter, meestal ten koste van grote bedragen.

Europeanen hebben veelal een verkeerde indruk van de gemiddelde oppervlakte van de fruitbedrijven. Er bestaan natuurlijk grote modelbedrijven, maar de gemiddelde oppervlakte van de fruitbedrijven is over het algemeen veel kleiner (in Pennsylvania nog geen 2,5 ha. per bedrijf).

Al de fruittelers zijn aangesloten bij een coöperatieve verkoopsorganisatie met pakstation. Grote problemen voor de Amerikaanse fruittelers zijn de vraagstukken van de bevoeiing.

(Samenvatting van een lezing door dr. ir. A. Soenen, directeur van het Opzoekingsstation van Gorseem).